

Vervreemding werkt dit keer niet bij Van Warmerdam

Margriet Prinssen

Het begint met een catwalk. Om beurten komen de acteurs naar voren gelopen met een schilderij dat ze de toeschouwers tonen: een vis, een fles, een bos asperges. Volgens een interview met Alex van Warmerdam, die zoals altijd bij zijn voorstellingen verantwoordelijk is voor zowel de tekst als de regie, zijn het symbolen van wel lust en dat komt in zijn nieuwe voorstelling ruimschoots aan bod. Tenminste, in een soort schimmen spel dat tot drie keer toe herhaald wordt en waarin de acteurs – achter een doek en dus in silhouet zichtbaar – copuleren met een soort gootsteenontstoppers en andere fallische objecten. Groepsseks in het halfdonker. Overdag is er van wellust weinig sprake in de vreemde wereld die Van Warmerdam heeft gecreëerd in zijn nieuwe voorstelling, 'Het gelukzalige': een stel tasjesdieven bestaande uit twee vrouwen en drie mannen die elkaar uitsluitend bij de achternaam noemen. Een oudere dame, Brouwer genaamd (Annet Malherbe), controleert de opbrengst van de gestolen waar en houdt iedereen scherp in de gaten. Er is sprake van voortdurende paranoia en vooral de baas, van Henegouwen (Tom Dewispelaere) lijkt last te hebben van waanbeelden. Er is een uitermate flutterig liefdesverhaaltje: Van Henegouwen houdt van Hensen (Eva van de Wijdeven), maar zij op haar beurt voelt meer voor een ander. En er komt een nieuw meisje werken bij het gezelschap, de zus van Hensen, al wil Hensen absoluut niet dat zij erbij komt ('Ze is een RAT!') en oh ja, er wordt een moord gepleegd. In het werk van Van Warmerdam zijn vervreemding, absurdisme en

droge humor belangrijke stijlkenmerken. Hij koestert een grote liefde voor het gewone maar dat gewone krijgt altijd een slagje, het ontspoot waardoor duistere drijfveren boven komen. Dat leidt vaak tot een wonderlijk amalgaam van verhaallijnen, curieuze dialogen en vreemde wendingen die toch volstrekt logisch zijn in het eigen universum dat Van Warmerdam weet te creëren.

In deze voorstelling zijn die elementen wel aanwezig, maar het lijkt of de ingrediënten elkaar in dit geval niet versterken, maar verzwakken. De dialogen zijn min of meer realistisch, maar missen die wonderlijke 'touch of magic' waardoor ze zowel voor een gevoel van dreiging kunnen zorgen als ontzettend geestig zijn. Het verhaal gaat helemaal nergens over; de tekst is maar heel sporadisch grappig.

De personages laten je totaal onverschillig; er is geen enkel gevoel van noodzaak dat dit verhaal verteld moest worden.

Toneel

De Mexicaanse Hond i.s.m. Olympique Dramatique: 'Het gelukzalige'. Tekst, regie en muziek: Alex van Warmerdam. Spel: Tom Dewispelaere, Geert Van Rangelberg, Ben Segers, Eva van de Wijdeven, Eva van der Post, Annet Malherbe. Bijgewoond: Amsterdam, Stadsschouwburg, 07/04. Voor speellijst zie: www.orkater.nl

Annet Malherbe en Geert Van Rampelberg in 'Het gelukzalige'. FOTO BEN VAN DUIN